

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ 39/2014
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄
Συνεδρίαση της 10^{ης} Φεβρουαρίου 2014

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Μιχαήλ Απέσσος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Ανδρέας Χαρλαύτης, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αλέξανδρος Ροϊλός, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Ελένη Πασαμιχάλη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Αναστάσιος Μπάνος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αρ. πρωτ. 2/88574/31.12.2012 ερώτημα του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται αν, μετά την κατάργηση των ειδικών λογαριασμών με τον ν.3697/2008 και την εφαρμογή του ν.4024/2011 για το ενιαίο μισθολόγιο και στους Τελωνειακούς υπαλλήλους, συντρέχει υποχρέωση καταβολής στο ΤΕΑΔΥ και ήδη Ε.Τ.Ε.Α. της προβλεπομένης κατά τα άρθρα 11 του ν.1798/1988 και 45 του ν.3220/2004, εισφοράς 20% επί των εισπραττομένων δικαιωμάτων εκτέλεσης τελωνειακών εργασιών (Δ.Ε.Τ.Ε.).

A.1. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2/88594/31.12.2012 έγγραφο ερώτημα της Δ/σης Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης προς το Ν.Σ.Κ., το οποίο υπογράφεται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, ζητείται η γνώμη του Ν.Σ.Κ. αν συντρέχει υποχρέωση καταβολής του 20% επί των εισπραττομένων ΔΕΤΕ, προς το ΤΕΑΔΥ και ήδη ΕΤΕΑ, ενόψει της καταργήσεως των Ειδικών Λογαριασμών με το ν.3697/2008, και την εφαρμογή του ενιαίου μισθολογίου μεταξύ άλλων και στους Τελωνειακούς υπαλλήλους με τον ν.4024/2011.

2. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 4933/15.4.2013 έγγραφο του εισηγητή ζητήθηκαν μέσω της υπηρεσίας που υπέβαλε το ερώτημα, οι απόψεις των συναρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

3. Οι συναρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας διαβίβασαν τις απόψεις τους με τα υπ' αριθμ. πρωτ.Φ.80000/22229/4174/29.8.2013 και Φ.20144/22579/754/4.10.2013 έγγραφα των Δ/σεων Οικονομικού και Πρόσθετης Ασφάλισης, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με αυτές:

«Η υποχρέωση καταβολής στο ΕΤΕΑ, τ.ΤΕΑΔΥ, της προβλεπόμενης εισφοράς σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνόλου των εισπραττόμενων στα τελωνεία ΔΕΤΕ, για τους δικαιούχους ΔΕΤΕ, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 17 του ν.2676/1999, εξακολουθεί να υφίσταται, τόσο για την καταβολή της προβλεπόμενης από το άρθρο 17 του ν.2676/1999 εισφοράς της περ. δ της παραγράφου 1Α για τους παλαιούς ασφαλισμένους και της περ.α' της παρ.ΙΒ για τους νέους ασφαλισμένους, από την υπερβάλλουσα μείωση που πλέον λαμβάνουν οι ασφαλισμένοι στο ΤΕΑΔΥ τελωνειακοί υπάλληλοι, όσο και για την καταβολή της σύνταξης καθώς και της προβλεπόμενης προσαύξησης, των συνταξιούχων τελωνειακών υπαλλήλων.» και περαιτέρω

«Η υποχρέωση καταβολής στο πρώην ΤΕΑΔΥ, πλέον ΕΤΕΑ, του 20% επί των εισπραττομένων δικαιωμάτων εκτέλεσης τελωνειακών εργασιών (Δ.Ε.Τ.Ε) παραμένει σε ισχύ όπως προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 11 του ν.1798/1988, 17 ν.2676/1999 και 45 του ν.3220/2004.

Επισημαίνεται ότι παρά την κατάργηση των Ειδικών Λογαριασμών (ν.3697/2008) και την εφαρμογή του ν.4024/2011, ο οποίος προβλέπει την κατάργηση της αποζημίωσης στους υπαλλήλους, η κράτηση 20% επί των Δ.Ε.Τ.Ε. από το Υπουργείο Οικονομικών δεν έχει καταργηθεί εφόσον καμία διάταξη δεν ορίζει την παύση της σχετικής υποχρέωσης.

Ως εκ τούτου και δεδομένου ότι η κράτηση 20% επί των εισπραττομένων δικαιωμάτων εκτέλεσης τελωνειακών εργασιών (Δ.Ε.Τ.Ε) αποτελεί πόρο για το ΕΤΕΑ που είναι ο μοναδικός φορέας επικουρικής ασφάλισης, η υποχρέωση απόδοσης της κράτησης εξακολουθεί να υφίσταται».

B.1.α) Με το άρθρο 11 παρ.1 και 3 του ν.1798/1988 (Α' 166), όπως η παράγραφος 3 αντικαταστάθηκε με την παρ.3 του άρθρου 33 του ν.1882/1990 (Α' 43), ορίστηκαν τα εξής:

«1. Από το συνολικό ποσό του λογαριασμού των Δικαιωμάτων Εκτελέσεως Τελωνειακών Εργασιών (Δ.Ε.Τ.Ε.) που εισπράττεται κατ' έτος, καταβάλλονται κατά σειρά οι ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις αποζημίωσης των τελωνειακών υπαλλήλων, η υπέρ του Τ.Α.Υ.Τ.Υ. εισφορά ανερχόμενη σε 17% του συνόλου των εισπραττομένων Δ.Ε.Τ.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 941/1949 όπως ισχύει και το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ. 1 εδάφιο β' του ν. 1505/84 επίδομα εξομάλυνσης.

2.....

3. Μετά την καταβολή των κατά τα ανωτέρω υποχρεώσεων του λογαριασμού Δ.Ε.Τ.Ε. μέσα στο έτος που γεννήθηκαν, τυχόν υπάρχοντα περισσεύματά του θα παραμένουν στο λογαριασμό Δ.Ε.Τ.Ε. και στο επόμενο έτος θα περιέρχονται στον κρατικό προϋπολογισμό, θα εμφανίζονται στη συνέχεια σαν έξοδα σε ειδικό κωδικό αριθμό εξόδων και θα διατίθενται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών για την αντιμετώπιση ειδικών αναγκών βελτίωσης, είτε της εν γένει υποδομής της τελωνειακής υπηρεσίας, είτε των χώρων εργασίας των τελωνειακών υπαλλήλων δια ανεγέρσεως νέων κτιρίων. Η χρηματοδότηση της βελτίωσης ή ανέγερσης κτιρίων γίνεται με ειδική επιχορήγηση των κατά τόπους οικείων νομαρχιακών ταμείων.».

β) Με το ν.2676/1999 (Α' 1), οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης οργανώθηκαν και αναδιοργανώθηκαν λειτουργικά σε ενιαία βάση.

Με το άρθρο 17 του ως άνω νόμου, όπως το άρθρο αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 45 του ν.3220/2004 (Α' 15), και 45 παρ.9 του ν.3943/2011 (Α' 66), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 17

Πόροι

1. Πόροι του Τ.Ε.Α.Δ.Υ. είναι :

Α. Για τους ασφαλισμένους μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1992.

α. Μηνιαία εισφορά των ασφαλισμένων οριζόμενη σε ποσοστό 5% επί των τακτικών αποδοχών που λαμβάνουν με βάση τις μισθοδοτικές καταστάσεις.....

β. Κράτηση 2% στις πάσης φύσεως αμοιβές των ασφαλισμένων στο Ταμείο πέραν των προβλεπόμενων από τις διατάξεις της περίπτωσης α' περιλαμβανομένων και των εξόδων κίνησης και οδοιπορικών, με εξαίρεση τις καταβαλλόμενες για εκτός έδρας μετακινήσεις και όσων εξαιρούνται με ρητή διάταξη νόμου.....

Τα καταβαλλόμενα δώρα εορτών Χριστουγέννων-Νέου Έτους και Πάσχα, καθώς και το επίδομα αδείας δεν υπόκεινται σε κράτηση, με εξαίρεση τους ασφαλισμένους στο Ταμείο Αρωγής και Υγείας Τελωνειακών Υπαλλήλων.

γ. Εισφορά εργοδότη.

Από 1.1.2000 το Δημόσιο υποχρεούται σε απόδοση εργοδοτικής εισφοράς υπέρ του Τ.Ε.Α.Δ.Υ. σε ποσοστό 1%, επί των ιδίων τακτικών αποδοχών που υπολογίζεται η μηνιαία τακτική εισφορά των ασφαλισμένων. Από 1.1.2001 το ποσοστό της εργοδοτικής εισφοράς αυξάνεται σε 2% μειούμενης αντίστοιχα της εισφοράς των ασφαλισμένων κατά 1% και από 1.1.2002 σε 3%, μειούμενης της εισφοράς των ασφαλισμένων κατά 2% και διαμορφουμένης αυτής σε 3% (ισόποση με αυτήν του εργοδότη).

Β. Για τους ασφαλισμένους από 1ης Ιανουαρίου 1993 και εφεξής :

α. Για τους διοριζόμενους μετά την 1η Ιανουαρίου 1993 και ασφαλιζόμενους στο Τ.Ε.Α.Δ.Υ., εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 22 και 32 του ν. 2084/1992, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.....

"Εισφορές που κατεβλήθησαν από τους μετά την 1.1.1993 ασφαλισμένους, κατ' εφαρμογή της διάταξης της περίπτωσης δ' της παρ. 1Α από τις παροχές των ΔΕΤΕ και ΔΙΒΕΕΤ θεωρούνται εισφορές των διατάξεων της περίπτωσης α' της παραγράφου 1Β και δεν αναζητούνται επιπλέον από τον εργοδότη ούτε επιστρέφονται σε ασφαλισμένους."

1. Για τους ασφαλισμένους του εδαφίου Α της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου τα έσοδα που προέρχονται από παροχές μέσω ειδικών λογαριασμών εκτός του κρατικού προϋπολογισμού, πέραν της καθοριζόμενης κρατήσεως από την περίπτωση δ' του εδαφίου Α της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, περιέχονται στο Τ.Ε.Α.Δ.Υ. και τηρούνται σε ειδικούς λογαριασμούς αυτού, κατά φορέα προέλευσης εσόδου.

Τα ποσά κάθε λογαριασμού που προκύπτουν σύμφωνα με τα ανωτέρω χορηγούνται για την αύξηση της μηνιαίας σύνταξης τους πέραν της καθοριζόμενης κάθε φορά από την παρ. 1 του εδαφίου α' του άρθρου 19 του παρόντος, στους συνταξιούχους των φορέων από τους οποίους προέρχονται τα επιπλέον έσοδα, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου, ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα κάθε ειδικού λογαριασμού.

"Ειδικά για όλους τους ασφαλισμένους του ΤΕΑΔΥ που λαμβάνουν παροχές μέσω ειδικών λογαριασμών εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού από ΔΙΒΕΕΤ και ΔΕΤΕ, επιβάλλεται κράτηση ή εισφορά κατά περίπτωση επί των παροχών αυτών ως ακολούθως:

α) Στους δικαιούχους ΔΙΒΕΕΤ επιβάλλεται κράτηση σε ποσοστό έξι επί τοις εκατό (6%), η οποία υπολογίζεται επί της καταβαλλόμενης σε κάθε δικαιούχο παροχής ΔΙΒΕΕΤ, ως μηνιαίας αποζημίωσης.

β) Εισφορά σε ποσοστό είκοσι επί τοις εκατό (20%), η οποία υπολογίζεται επί του συνόλου των εισπραττόμενων στα τελωνεία ΔΕΤΕ, για τους δικαιούχους ΔΕΤΕ. Από το ποσοστό αυτό αφαιρούνται οι κρατήσεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 Α και της εισφοράς του ασφαλισμένου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1Β του άρθρου αυτού.

Το ύψος των ποσοστών των κρατήσεων ή εισφορών της παραγράφου αυτής μπορούν να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τα ποσά κάθε λογαριασμού, που προκύπτουν σύμφωνα με τα ανωτέρω, χορηγούνται για την αύξηση της μηνιαίας σύνταξής τους πέραν των καθοριζόμενων κάθε φορά από τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 19 του νόμου αυτού. Για όσους λαμβάνουν παροχές μέσω ΔΕΤΕ τα ποσοστά των αυξήσεων καθορίζονται σε συνάρτηση με τα ποσά της βασικής τους σύνταξης. Τα ποσά των προσαυξήσεων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου και ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα του κάθε ειδικού λογαριασμού.

Συνταξιούχοι, για τη χορήγηση της άνω αυξήσεως στη μηνιαία σύνταξή τους από τον ειδικό λογαριασμό ΔΙΒΕΕΤ, θεωρούνται εκείνοι στους οποίους έχει χορηγηθεί η παροχή αυτή. Η αύξηση είναι ανάλογη και με το χρόνο καταβολής της παροχής και καθορίζεται με την προαναφερόμενη υπουργική απόφαση.

Ποσά, τα οποία έχουν αποδοθεί στο ΤΕΑΔΥ και στα ταμεία που συγχωνεύτηκαν σε αυτό, μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, από τους λογαριασμούς ΔΙΒΕΕΤ, ΔΕΤΕ ή τους δικαιούχους των λογαριασμών αυτών και τηρούνται στους ειδικούς λογαριασμούς κατά την έννοια της παραγράφου αυτής, θεωρούνται ότι καταβλήθηκαν νόμιμα υπέρ των ειδικών αυτών λογαριασμών του ΤΕΑΔΥ.

Με αναλογιστική μελέτη, η οποία θα εκπονηθεί εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προσδιορίζεται το ποσό που προήλθε από την επιπλέον κράτηση των ανωτέρω παροχών, το οποίο με απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Ε.Α.Δ.Υ. μεταφέρεται από τον αποθεματικό των καταργουμένων ταμείων στους κατά τα ανωτέρω συνιστώμενους ειδικούς λογαριασμούς των οικείων φορέων.

Με απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Ε.Α.Δ.Υ., που εγκρίνεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι ανωτέρω διατάξεις που αναφέρονται στους ειδικούς λογαριασμούς έχουν ανάλογη εφαρμογή και στις περιπτώσεις που από κατηγορίες ασφαλισμένων καταβάλλονται για επικουρική ασφάλιση ποσά από κρατήσεις ή εισφορές πέραν των προβλεπομένων από την περίπτωση δ' του εδαφίου Α της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.».

Υ) Με την Φ.20144/οικ.3902/150 Υ.Α (Β' 354), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ.3 του άρθρου 17 του ν.2676/1999, καθορίστηκε η προσαύξηση στις επικουρικές συντάξεις των πρώην τελωνειακών υπαλλήλων, ως εξής:

«1. Στους ασφαλισμένους του ΤΕΑΔΥ, τελωνειακούς υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών που λαμβάνουν παροχές μέσω του ειδικού λογαριασμού από Δ.Ε.Τ.Ε. χορηγείται προσαύξηση στο ποσό της καθοριζόμενης από το άρθρο 19 παρ. 1 του Ν. 2676/1999 σύνταξης, που προσδιορίζεται ως εξής:

α) Ασφαλισμένοι μέχρι 31.12.1992

Το ποσό της επιπρόσθετης σύνταξης δίδεται από τον τύπο:

$\Sigma = 11,25\% \times$ της καταβαλλόμενης σύνταξης από το Δημόσιο όπου $\Sigma =$ το ποσό προσαύξησης.

Η προσαύξηση καταβάλλεται και στα δώρα εορτών και επίδομα αδείας.

β) Ασφαλισμένοι από 1.1.1993

Το ποσό της επιπρόσθετης σύνταξης δίδεται από τον τύπο:

$\Sigma = 1\% \times (\Sigma.A) \times (\lambda 35)$ όπου $\Sigma =$ το ποσό προσαύξησης

$\Sigma.A =$ Οι συντάξιμες αποδοχές συμπεριλαμβανομένου και του ποσού των ΔΕΤΕ.

$\lambda =$ τα έτη για τα οποία καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές επί των ΔΕΤΕ.

2. Η προσαύξηση της παρ. 1 α χορηγείται σταδιακά σε 4 χρόνια αρχής γενομένης από 1.7.2004 και κατά ποσοστό 2,81 % το χρόνο στους ήδη συνταξιούχους και όσους καταστούν συνταξιούχοι από 1.7.2004 και εφεξής.

3. Τα παραπάνω ποσά χορηγούνται από τον ειδικό λογαριασμό που έχει συσταθεί στο ΤΕΑΔΥ κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 17 του Ν. 2676/1999 όπως ισχύει κάθε φορά και από το κεφάλαιο που έχει σχηματισθεί από τις εισφορές επί των ΔΕΤΕ από 1.4.1999 και μετά».

δ) Με το άρθρο 36 παρ.1 και 38 παρ.1 και 2 του ν.4052/2012 ορίστηκαν μεταξύ άλλων τα εξής:

«Άρθρο 36

Ένταξη

1. Στο ΕΤΕΑ εντάσσονται από την έναρξη λειτουργίας του: α) το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (ΕΤΕΑΜ), β) οι τομείς του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Ιδιωτικού Τομέα (ΤΕΑΙΤ), γ) το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΕΑΔΥ) και οι τομείς αυτού «ΤΕΑΠΟΚΑ» και «ΤΑΔΚΥ», δ) .....

«Άρθρο 38

«Πόροι

Πόροι είναι:

1. Τα έσοδα από τις ασφαλιστικές εισφορές των ασφαλισμένων και εργοδοτών.....

2. Τα έσοδα από τις προβλεπόμενες εισφορές υπέρ των ταμείων - τομέων και κλάδων που εντάσσονται στο ΕΤΕΑ, οι πρόσοδοι περιουσίας, καθώς και η απόδοση των κεφαλαίων και αποθεματικών αυτών και κάθε άλλο έσοδο και πόρος που προβλέπεται στην οικεία νομοθεσία ή άλλες γενικές διατάξεις νόμων.».

2.α) Με το άρθρο 3 του Ν. 928/1917 (Α' 218) καθορίστηκαν οι ώρες εργασίας των τελωνειακών καταστημάτων και γραφείων και παρασχέθηκε εξουσιοδότηση να καθορισθούν με διατάγματα οι ώρες εργασίας κατά τις Κυριακές και εξαιρετές εορτές (παρ. 5) και οι τελωνειακές εργασίες που θα εκτελούνται πέραν του ωραρίου αυτού και εκτός των τελωνειακών καταστημάτων, προβλέφθηκε δε ότι με τα διατάγματα αυτά θα κυρωθεί τιμολόγιο των δικαιωμάτων που θα επιβάλλονται στους ιδιώτες που ζητούν τέτοιες τελωνειακές εργασίες καθώς και ο τρόπος είσπραξης και απόδοσης των δικαιωμάτων αυτών στους δικαιούχους τελωνειακούς υπαλλήλους και φύλακες (παρ. 6).

Με βάση τις εξουσιοδοτήσεις αυτές εκδόθηκε το Β.Δ. της 21/22.12.1917 (Α' 297) οι διατάξεις του οποίου τροποποιήθηκαν με το Δ/γμα της 4/5.4.1924 (Α' 77), το Δ/γμα της 11/16.6.1925 (Α' 152), το Δ/γμα της 26-2/4.3.1929 (Α' 81) καθώς και το Π.Δ. της 18/23.11.1931 (Α' 395).

Επακολούθησε ο Ν. 5415/1932 (Α' 129), με το άρθρο 10 του οποίου παρασχέθηκε εξουσιοδότηση να καθορισθούν με διατάγματα οι αποζημιώσεις, οι οποίες εισπράττονται από τις τελωνειακές αρχές υπέρ των τελωνειακών υπαλλήλων και ανδρών της τελωνοφυλακής για την εκτέλεση τελωνειακών

εργασιών και οι οποίες επιβάλλονται σ' εκείνους που ζητούν την εκτέλεση των εργασιών αυτών, καθώς και ο τρόπος είσπραξης και απόδοσης των αποζημιώσεων αυτών στο προσωπικό των Τελωνείων.

Με επίκληση της τελευταίας αυτής εξουσιοδοτήσεως εκδόθηκε το Π.Δ. της 27.8/1.9.1932 (Α' 294), με το οποίο καθορίστηκαν οι ώρες λειτουργίας των τελωνειακών καταστημάτων (άρθρο 1), προβλέφθηκε δε ότι οι τελωνειακοί υπάλληλοι προκειμένου να διεκπεραιώσουν την εργασία της υπηρεσίας οφείλουν να εργάζονται και πέραν του κανονικού ωραρίου λαμβάνοντας αποζημίωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του διατάγματος αυτού (άρθρο 2). Με το άρθρο 3 του ίδιου διατάγματος ορίσθηκε ότι οι προϊστάμενοι των τελωνειακών αρχών μπορούν να επιτρέπουν, μετά από αίτηση ιδιώτη, να εκτελούνται τελωνειακές εργασίες: α) Πριν από τις κανονικές ώρες εργασίας ή κατά παράταση αυτών, β) τις Κυριακές και λοιπές εξαιρέσιμες ημέρες πέραν των κανονικών ωρών εργασίας, γ) εκτός των τελωνειακών καταστημάτων και των καθορισμένων για τελωνειακές εργασίες θέσεων του τόπου όπου η έδρα των τελωνειακών αρχών και δ) πάνω σε πλοία ή άλλα πλωτά μεταγωγικά μέσα. Στη συνέχεια, με το ίδιο διάταγμα και τις διοικητικές πράξεις που εκδόθηκαν βάσει αυτού, ορίσθηκαν οι θέσεις πέραν των οποίων οφείλονται αποζημιώσεις για τις εκτελούμενες εργασίες (άρθρο 4 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Π.Δ. 12/19.12.1932, Α' 435), τα ποσά των αποζημιώσεων για κάθε τελωνειακή εργασία που εκτελείται κατά το άρθρο 3 (άρθρο 6 και άρθρο 7 που τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του παραπάνω Π.Δ/τος της 12/19.12.1932 και το άρθρο 2 του Π.Δ. της 9/14.8.1933, Α' 239) και τα της κατανομής των υπαλλήλων (άρθρο 8 που τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Π.Δ. της 9/14.8.1933, το άρθρο 13 του Π.Δ. της 31.8/5.9.1935, Α' 393 και το Β.Δ. της 4/10.12.1937, Α' 504).

β) Στη συνέχεια, με το άρθρο 4 παρ. 1 του Α.Ν.1517/1938 (Α' 476), οι παραπάνω αποζημιώσεις ονομάσθηκαν "δικαιώματα εκτελέσεως τελωνειακών εργασιών" (Δ.Ε.Τ.Ε.), φέρεται δε να διατηρήθηκαν και υπό το κράτος ισχύος του Α.Ν. 1502/1950 (Α' 215) και του Ν.754/1978 (Α' 17), με τους οποίους ρυθμίσθηκαν ενιαία οι αποδοχές των δημοσίων υπαλλήλων, σύμφωνα

με τα άρθρα 12 και 6 παρ. 1 και παρ. 4β αυτών, αντίστοιχα. Ειδικότερα δε ορίσθηκε ότι το ένα πέμπτο από τα δικαιώματα (Δ.Ε.Τ.Ε.) που εισπράττονται κάθε χρόνο κατατίθεται υπέρ του Δημοσίου προκειμένου να διατεθεί για ανάγκες της Τελωνειακής γενικά υπηρεσίας (άρθρο 15 παρ.3 του Ν.754/1978, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παρ. β του Ν. 887/1979, Α' 69).

γ) Με εξουσιοδοτικό υπόβαθρο τις ανωτέρω διατάξεις έχουν εκδοθεί οι κατωτέρω κανονιστικές αποφάσεις:

αα) η υπ' αριθμ.Τ.2270/409/28.3.1986 Υ.Α. (Β' 358) με την οποία καθορίζεται ενιαίο ωρομίσθιο, το οποίο λαμβάνεται ως βάση για το ύψος εισπραττομένων Δ.Ε.Τ.Ε. η οποία τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. Τ.4363/1263/15.9.1993 Υ.Α. (Β'1775), την Τ.4835/1463/18.10.1999 Υ.Α. (Β'1931), την Τ.3833/1281/18.7.2000 Υ.Α. (Β'937) καθώς και η υπ' αριθμ. Τ.4635/1868/28.11.2001 Υ.Α. (Β' 1625) περί προσαρμογής στο ενιαίο νόμισμα Ευρώ των αποφάσεων είσπραξης Δ.Ε.Τ.Ε. και

ββ) η υπ' αριθμ. Τ1651/542/4.4.2000 Υ.Α. (Β' 420) για τον καθορισμό είσπραξης Δ.Ε.Τ.Ε. κατά την είσοδο φορτηγών από τα συνοριακά τελωνεία και κατά την βεβαίωση φόρτωσης εξαγομένων εμπορευμάτων μέσω των Ελευθέρων Ζωνών, η οποία τροποποιήθηκε με την Τ.4745/1523/18.11.2002 Υ.Α. (Β' 1483).

δ) Με τις παρ.5,6,7 και 8 του άρθρου 9 του ν.2093/1992 (Α' 181) και την παρ.19 του άρθρου 15 του ν.2386/1992, προβλέφθηκε η παρακράτηση ειδικού τέλους ΔΕΤΕ από 5% επί του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα πετρελαιοειδή προϊόντα και στην αλκοόλη, τα αλκοολούχα ποτά και τα είδη βιομηχανοποιημένων καπνών.

ε) Με το άρθρο 5 του ν.2526/1997 (Α' 205) ορίστηκαν τα εξής:

«Άρθρο 5

1. Οι λογαριασμοί "Δικαιώματα Εκτέλεσης Τελωνειακών Εργασιών (ΔΕΤΕ)", που έχουν συσταθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος και η διαχείρισή τους έχει ανατεθεί σε Περιφερειακές Τελωνειακές Αρχές, ενοποιούνται σε έναν ενιαίο λογαριασμό με τον τίτλο "Δικαιώματα Εκτέλεσης Τελωνειακών Εργασιών (ΔΕΤΕ)"

2. Η διαχείριση του λογαριασμού αυτού ανατίθεται σε επιτροπή αποτελούμενη από.....».

3.α) Με τις παρ.1,3,4,5 και 7 του άρθρου 2 του ν.3697/2008 (Α'194) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 2

Κατάργηση Ειδικών Λογαριασμών

1. Εντός διμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται όλοι οι Ειδικοί Λογαριασμοί του άρθρου 1 του νόμου αυτού, που λειτουργούν σε Υπουργεία, Ν.Π.Δ.Δ. και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα.

2. ....

3. Τα περιουσιακά στοιχεία των ειδικών λογαριασμών του άρθρου 1 του νόμου αυτού αποτελούν δημόσια περιουσία όταν λειτουργούν σε Υπουργεία και περιουσία του οικείου φορέα όταν λειτουργούν σε Ν.Π.Δ.Δ. και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. Αντίστοιχα, οι πόροι και το προϊόν τους αποτελούν δημόσια έσοδα και περιέρχονται αυτοδίκαια στον Κρατικό Προϋπολογισμό ή περιουσία του οικείου φορέα στο οποίο τον προϋπολογισμό αυτοδίκαια περιέρχονται, κατά τα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών στην οποία καθορίζεται και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

4. Οι διατάξεις που προβλέπουν πόρους για τους ειδικούς λογαριασμούς του άρθρου 1 του νόμου αυτού, που τυχόν προέρχονται από φόρους, τέλη, ποσοστό επί δαπανών ή επενδύσεων, κρατήσεις, δικαιώματα, προκαταβολές και οποιαδήποτε άλλη αιτία, διατηρούνται σε ισχύ και οι πόροι αυτοί περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό και αποτελούν έσοδο του Δημοσίου όταν οι Λογαριασμοί αυτοί λειτουργούν σε Υπουργεία, ενώ όταν λειτουργούν σε Ν.Π.Δ.Δ. και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα περιέρχονται στον Προϋπολογισμό του οικείου φορέα του οποίου και αποτελούν έσοδο, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.

Ειδικές διατάξεις που προβλέπουν απόδοση εσόδων και χρηματικών υπολοίπων στον Κρατικό Προϋπολογισμό εξακολουθούν να ισχύουν.

5. Οι δαπάνες, οι οποίες είναι σχετικές με το σκοπό για τον οποίο συστάθηκαν οι Ειδικοί Λογαριασμοί του άρθρου 1, βαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό όταν οι Λογαριασμοί αυτοί λειτουργούν σε Υπουργεία και τον προϋπολογισμό του οικείου φορέα όταν λειτουργούν σε Ν.Π.Δ.Δ. και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών που θα εκδοθούν εντός δύο μηνών από την ψήφιση του νόμου θα ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τις καταργούμενες επιτροπές διαχείρισης των Ειδικών Λογαριασμών και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την παράγραφο αυτή.

6. ....

7. Οι δαπάνες που αφορούν κάθε μορφής παροχές σε υπαλλήλους πραγματοποιούνται με την έκδοση μισθοδοτικών καταστάσεων από την οικονομική υπηρεσία του οικείου φορέα κατά τις διέπουσες το Δημόσιο και κάθε φορέα διατάξεις. Οι πάσης φύσεως λοιπές δαπάνες πραγματοποιούνται με την έκδοση τακτικού χρηματικού εντάλματος πληρωμής από την οικονομική υπηρεσία του οικείου φορέα, εφαρμοζομένων περαιτέρω των περί ελέγχου των δαπανών δημοσιονομικών διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για τον φορέα αυτόν. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται υποχρεωτικά και πλήρως το Δημόσιο Λογιστικό και το λογιστικό των ν.π.δ.δ.».

β) Με την υπ' αριθμ. οικ. 2/42439/Α0024/10.6.2009 Υ.Α. (Β'1162/15.6.2009) ορίστηκε ότι:

«1. Στις εξαιρέσεις του άρθρου 3 του ν. 3697/2008 υπάγεται και ο λογαριασμός Νο 2509867 του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΕΑΔΥ/ Διαχειριστικός λογαριασμός

Υπηρεσιακής Μονάδας ΙΑ) που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, του οποίου τα έσοδα προβλέπονται από τις διατάξεις της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 3220/2004.

2. Η διαχείριση και η λειτουργία του λογαριασμού αυτού, που συστήθηκε σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 17 παρ. 3 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1/τ.Α'), ασκείται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους/Διεύθυνση 24η - Λογαριασμών του Δημοσίου.

3. Η απόφαση αυτή εφαρμόζεται από την έναρξη ισχύος του ν. 3697/2008».

4.α) Με το πρώτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 30 του ν.4024/2011 (Α' 226) ορίζονται τα εξής:

«1. Πέραν των επιδομάτων και παροχών του παρόντος Κεφαλαίου, όλα τα λοιπά επιδόματα, αμοιβές και αποζημιώσεις, που καταβάλλονται στους υπαλλήλους που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, μέχρι την έναρξη της ισχύος του, με οποιαδήποτε ονομασία, συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων κίνησης, εφόσον τα έξοδα αυτά προβλέπεται με τις ισχύουσες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάξεις να καταβάλλονται ανεξαρτήτως της μετακίνησης του υπαλλήλου, καταργούνται εφόσον δεν προβλέπεται ρητά η χορήγηση τους από τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού».

β) Με την παρ.2, δεύτερο εδάφιο του άρθρου 29 του ν.4024/2011 ορίζονται τα εξής:

«Εφόσον προκύπτει μείωση η οποία είναι μεγαλύτερη κατά ποσοστό του 25% των αποδοχών που ελάμβαναν οι δικαιούχοι κατά τον τελευταίο μήνα πριν την Έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, χωρίς στην ανωτέρω σύγκριση να λαμβάνεται υπόψη το ποσό που καταβάλλεται ως επίδομα θέσης ευθύνης, η συνολική μείωση κατανέμεται ως εξής:

α) 25% μείωση επί των αποδοχών που ελάμβαναν οι δικαιούχοι κατά τον τελευταίο μήνα πριν την Έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου με την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου,

β) η υπερβάλλουσα μείωση ισόποσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών το οποίο αρχίζει ένα έτος μετά την Έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου».

γ) Με το άρθρο 329 του ν.4072/2012 (Α' 36) ορίστηκε ότι «αναστέλλεται μέχρι 31.12.2016, η εφαρμογή των διατάξεων ...της περίπτωσης β' του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν.4024/2011».

Γ. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους κατά τον επιδιωκόμενο σκοπό, προκύπτουν τα εξής:

1. Λόγω του ιδιόμορφου χαρακτήρα των τελωνειακών εργασιών, οι οποίες αποβλέπουν στην εύρυθμη και ταχεία διακίνηση των εισαγομένων και εξαγομένων εμπορευμάτων, οι τελωνειακές υπηρεσίες οφείλουν να βρίσκονται σε συνεχή ετοιμότητα. Προκειμένου δε να εκπληρωθεί ο σκοπός αυτός, που απαιτεί την παροχή των σχετικών υπηρεσιών σε οποιονδήποτε και οποτεδήποτε την ήθελε ζητήσει, ήδη από το έτος 1917, ο νόμος προέβλεψε

την καταβολή κατά την εκτέλεση τελωνειακών εργασιών, τέτοιων δικαιωμάτων (ΔΕΤΕ) στο Δημόσιο και εντεύθεν στους τελωνειακούς υπαλλήλους.

2. Από το γεγονός ότι τα δικαιώματα αυτά καταβάλλονται για την αδιάκοπη λειτουργία των αρμοδίων για την εκτέλεση των τελωνειακών εργασιών υπηρεσιών και τη συνεχή ετοιμότητα των διοικητικών οργάνων που απασχολούνται στις εργασίες αυτές, συνάγεται ότι τα Δ.Ε.Τ.Ε., αποτελούν δικαιώματα του Δημοσίου με ανταποδοτικό χαρακτήρα (βλ. ΣτΕ 1546/2005, 1062/2000 επτ., 1830/1993, 853/1992, 138/1991). Εντεύθεν παρέπεται ότι τότε μόνον είναι νόμιμη η επιβολή και είσπραξή τους, όταν υφίσταται ο ανταποδοτικός, χαρακτήρας τους. (βλ. ΣτΕ 1062/2000, 1202/1991).

3. Τα ως άνω προβλεπόμενα και εισπραττόμενα ανταποδοτικά δικαιώματα εκτέλεσης Τελωνειακών εργασιών, διαχειριζόμενα αρχικά από τις περιφερειακές τελωνειακές υπηρεσίες μέσω, τηρουμένων ξεχωριστά εκτός Προϋπολογισμού, Λογαριασμών στην Τράπεζα της Ελλάδος, ενοποιήθηκαν σε έναν ενιαίο λογαριασμό με τίτλο «Δικαιώματα Εκτέλεσης Τελωνειακών Εργασιών (ΔΕΤΕ)», δυνάμει του άρθρου 5 παρ.1 του ν.2526/1997, η διαχείριση του οποίου ανατέθηκε σε επιτροπή που συστάθηκε με την παρ.2 του ίδιου άρθρου και νόμου.

4. Περαιτέρω, από τις προπαρατεθείσες διατάξεις για την επικουρική ασφάλιση των Τελωνειακών υπαλλήλων, προκύπτει ότι αρχικώς, με το Α.Ν.1941/1949 συστάθηκε ν.π.δ.δ. για την προαιρετική επικουρική ασφάλιση των τελωνειακών υπαλλήλων (Τ.Α.Υ.Τ.Υ.). Με το άρθρο 3 παρ.1 περίπτ. β' του νόμου αυτού προβλέφθηκε εισφορά των ασφαλισμένων στο Ταμείο αυτό (πλέον της εισφοράς από 2% επί του βασικού οργανικού μισθού) ίση προς το 10% των δεδουλευμένων ΔΕΤΕ (και 10% επί των διανεμομένων πλεονασμάτων κάθε έτους και 30% επί των διατιθέμενων πλεονασμάτων σε άλλες υπηρεσίες ή οργανισμούς).

Η ως άνω εισφορά υπέρ ΤΑΥΤΥ, αυξήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 11 του ν.1798/1988, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν.1882/1990, σε 17% επί του συνόλου των εισπραττομένων ΔΕΤΕ.

5. Με το ν.2676/1999, συστάθηκε το ν.π.δ.δ. ΤΕΑΔΥ για την υποχρεωτική και αυτοδίκαιη επικουρική ασφάλιση των δημοσίων υπαλλήλων, και μεταξύ αυτών και των τελωνειακών υπαλλήλων, από την ημερομηνία δε σύστασης του ΤΕΑΔΥ, το ΤΑΥΤΥ καταργήθηκε και το σύνολο του ενεργητικού και παθητικού της περιουσίας του περιήλθε αυτοδικαίως στο ΤΕΑΔΥ. Από τον Ιούλιο δε του 2012 με το ν.4052/2012 το ΤΕΑΔΥ εντάχθηκε στο ν.π.δ.δ., Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ), χωρίς να θιγούν τα έσοδα από τις προβλεπόμενες εισφορές υπέρ του ΤΕΑΔΥ, για τα οποία ορίστηκε ότι αποτελούν έσοδα πλέον του ΕΤΕΑ.

6. Για την κατά τα ανωτέρω υποχρεωτική και αυτοδίκαιη επικουρική ασφάλιση των τελωνειακών υπαλλήλων προβλέφθηκε για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992:

α) Μηνιαία εισφορά ασφαλισμένου σε ποσοστό 5% επί των τακτικών αποδοχών (μειωμένη από 1.1.2002 σε 3%), η οποία, ειδικώς για τους τελωνειακούς υπαλλήλους, επιβαλλόταν και στα καταβαλλόμενα δώρα εορτών και στο επίδομα αδείας και

β) Μηνιαία εισφορά εργοδότη, αρχικώς σε ποσοστό 1% επί των, ιδίων, τακτικών αποδοχών, αυξηθείσα από 1.1.2002, σε 3%.

Για δε τους ασφαλισμένους μετά την 1.1.1993, οι εισφορές καθορίζονται με παραπομπή στις διατάξεις των άρθρων 32 και 22 του ν.2084/1992, ήτοι σε συνολικό ποσοστό 6% επί των πάσης φύσεως αποδοχών όπως οι τελευταίες ορίζονται στην παρ.2 του άρθρου 22 του ίδιου νόμου, εκ του οποίου το 1/2 (3%) βαρύνει τον ασφαλισμένο και το 1/2 (3%) το Δημόσιο-εργοδότη.

7. Πέραν των ως άνω παγίων εισφορών, με την παρ.3 του άρθρου 17 του ν.2676/1999, όπως η παράγραφος αυτή συμπληρώθηκε με νέα εδάφια με την παρ.2 του άρθρου 45 του ν.3220/2004, προβλέφθηκε ειδική «εισφορά» σε ποσοστό 20%, υπολογιζόμενη επί του συνόλου των εισπραττομένων ΔΕΤΕ «για τους δικαιούχους ΔΕΤΕ» τελωνειακούς υπαλλήλους, η οποία ως έσοδο του ΤΕΑΔΥ, (και ήδη του ΕΤΕΑ) περιέρχεται σε αυτό και τηρείται σε ειδικό λογαριασμό του ΤΕΑΔΥ.

Τα ποσά αυτού του ειδικού λογαριασμού, η ως άνω διάταξη προβλέπει να προσαυξάνουν την μηνιαία επικουρική σύνταξη του ασφαλισμένου

συνταξιούχου τελωνειακού υπαλλήλου πέραν του καθοριζόμενου κάθε φορά από τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 19 του ίδιου νόμου, ύψους αυτής, για όλους τους ασφαλισμένους του.

8. Όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ.πρωτ.13874/8328/16.6.2012 έγγραφο του ΤΕΑΔΥ και την υπ' αριθμ. 2/42439/Α0024/10.6.2009 Υ.Α. (Β' 1162) ο ειδικός αυτός λογαριασμός ετηρείτο στην Τράπεζα της Ελλάδος, με αριθμό 250986/7, υπέρ του ΤΕΑΔΥ και με ονομασία «ΤΕΑΔΥ/Διαχειριστικός Λογαριασμός Υπηρεσιακής Μονάδας ΙΑ».

9. Με το άρθρο 2 του ν.3697/2008 καταργήθηκαν οι ειδικοί λογαριασμοί που λειτουργούσαν σε Υπουργεία και ν.π.δ.δ. Σε εκτέλεση του νόμου αυτού ο ειδικός λογαριασμός «Δικαιώματα Εκτέλεσης Τελωνειακών Εργασιών (Δ.Ε.Τ.Ε.)» που είχε συσταθεί και λειτουργούσε στο Υπουργείο Οικονομικών δυνάμει της υπ' αριθμ. Τ.2614/809/21.6.2005 Υ.Α., καταργήθηκε.

10. Ομοίως καταργήθηκε και ο ειδικός λογαριασμός με αριθμό 250986/7 «ΤΕΑΔΥ/Διαχειριστικός Λογαριασμός Υπηρεσιακής Μονάδας ΙΑ», δεδομένου ότι, ναι μεν με την υπ' αριθμ.2/42439/Α0024/10.6.2009 (Β' 1162/15.6.2009) κανονιστική απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών ορίστηκε ότι ο εν λόγω λογαριασμός υπάγεται «στις εξαιρέσεις του άρθρου 3 του ν.3697/2008», πλην όμως, ακόμη και αν ήθελε γίνει δεκτό ότι ο λογαριασμός αυτός «χρηματοδοτείτο αποκλειστικά από τις συνδρομές των δικαιούχων» τελωνειακών υπαλλήλων, η κανονιστική διοίκηση είχε κατά χρόνο αρμοδιότητα να υπαγάγει ειδικούς λογαριασμούς στις εξαιρέσεις της παρ.1 του άρθρου 3 του ν.3697/2008, εντός χρονικού διαστήματος δύο μηνών από τη δημοσίευση του ν.3697/2008, ήτοι μέχρι 25.11.2008.

Κατά συνέπεια την 25.11.2008 επήλθε η έννομη συνέπεια που επιτάσσει η παρ.1 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου, ήτοι η κατάργηση του ως άνω ειδικού λογαριασμού, χωρίς να δύναται αυτός να επανασυσταθεί παρά μόνο με τυπικό νόμο.

11. Περαιτέρω, ναι μεν καταργήθηκαν, κατά τα ανωτέρω, οι ειδικοί λογαριασμοί μέσω των οποίων κατεβάλλοντο στους τελωνειακούς υπαλλήλους τα ΔΕΤΕ και στους συνταξιούχους τελωνειακούς υπαλλήλους η πρόσθετη επικουρική σύνταξη από το ΤΕΑΔΥ, ωστόσο οι διατάξεις που προέβλεπαν

πόρους για τους λογαριασμούς αυτούς, προερχομένους από φόρους, τέλη, κρατήσεις, δικαιώματα κλπ., διατηρήθηκαν σε ισχύ δυνάμει της παρ.4 του άρθρου 2 του ν.3697/2008 και οι πόροι αυτοί ορίστηκε ότι περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό και αποτελούν έσοδο του Δημοσίου.

Με το πρώτο εδάφιο δε της παρ.5 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου ορίστηκε ότι οι δαπάνες «που είναι σχετικές με το σκοπό για τον οποίο συστάθηκαν οι ειδικοί λογαριασμοί... βαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό όταν οι Λογαριασμοί αυτοί λειτουργούν σε Υπουργεία και τον προϋπολογισμό του οικείου φορέα όταν λειτουργούν σε ν.π.δ.δ.».

12. Εν όψει των ανωτέρω, στους μεν εν ενεργεία τελωνειακούς υπαλλήλους συνεχίστηκε η καταβολή ΔΕΤΕ και μετά την κατάργηση του Ειδικού Λογαριασμού με την έκδοση μισθοδοτικών καταστάσεων, όπως οριζόταν στο πρώτο εδάφιο της παρ.7 του άρθρου 2 του ν.3697/2008, στο δε ΤΕΑΔΥ απεδίδετο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό (μέχρι τον Νοέμβριο 2011), το 20% των εσόδων του ΚΑΕ 3415, στον οποίο απεικονίζονται τα έσοδα Δ.Ε.Τ.Ε., και επέκεινα από το ΤΕΑΔΥ και ήδη το Ε.Τ.Ε.Α., μέχρι σήμερα καταβάλλεται, πλέον της επικουρικής συντάξεως δυνάμει των γενικών διατάξεων, η προσαύξηση που καθορίστηκε με την υπ' αριθμ. Φ.20144/οικ.3902/150/12.2.2004 Υ.Α. (Β' 354).

13. Με το ενιαίο μισθολόγιο του ν.4024/2011, η καταβολή ΔΕΤΕ προς τους εν ενεργεία τελωνειακούς υπαλλήλους έπαυσε, δυνάμει της παρ.1 του άρθρου 30 του νόμου αυτού, χωρίς ωστόσο να θιγεί ρητά ή, εξ αυτού του λόγου, εμμέσως, η νομιμότητα είσπραξης των Δ.Ε.Τ.Ε. δυνάμει των προπαρατεθεισών διατάξεων, τα οποία εφεξής περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό ως έσοδο του Κράτους χωρίς πλέον την υποχρέωση πρόβλεψης σχετικής δαπάνης για την καταβολή αποζημίωσης (ΔΕΤΕ) στους τελωνειακούς υπαλλήλους κατά τα οριζόμενα από το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν.3697/2008. Και τούτο για τον πρόσθετο λόγο ότι η μη απόδοση των ΔΕΤΕ στους εν ενεργεία τελωνειακούς υπαλλήλους δεν αναιρεί τον ανταποδοτικό τους χαρακτήρα, ο οποίος δεν εξαρτάται από τον τρόπο διάθεσης των σχετικών εσόδων (βλ.ΣΤΕ επτ.2741/2013).

14. Κατά την άποψη της πλειοψηφίας που σχηματίστηκε από τις ψήφους των Νομικών Συμβούλων Ανδρέα Χαρλαύτη, Γαρυφαλιάς Σκιάνη, Κωνσταντίνου Κατσούλα, Δημητρίου Μακαρονίδη, Αλεξάνδρου Ροΐλου, Κυριακής Παρασκευοπούλου και Ελένης Πασαμιχάλη (ψήφοι -7-) προς την οποία συντάχθηκε και ο Εισηγητής Αναστάσιος Μπάνος, Πρόεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο), η εισφορά σε ποσοστό 20% την οποία προβλέπει η παρ.3β' του άρθρου 17 του ν.2676/1999, αποτελεί εισφορά των ασφαλισμένων στο ΤΕΑΔΥ τελωνειακών υπαλλήλων προϋποθέτουσα την καταβολή σε αυτούς ΔΕΤΕ, παρακρατούμενη και αποδιδόμενη στο ΤΕΑΔΥ για την καταβολή προσαυξημένης επικουρικής συντάξεως στους δικαιούχους.

Πράγματι, σύμφωνα με την γραμματική εκφορά της περίπτωσης 3β' του άρθρου 17 του ν.2676/1999, όπως η παράγραφος συμπληρώθηκε με την παρ.2 του άρθρου 45 του ν.3220/2004, ο πόρος χαρακτηρίζεται ως «εισφορά» «για τους δικαιούχους Δ.Ε.Τ.Ε.», από την οποία αφαιρούνται οι συνήθεις κρατήσεις της περίπτωσης δ' της παρ. 1Α' του ίδιου άρθρου και νόμου (δηλαδή η κράτηση 2% στις πάσης φύσεως πρόσθετες αμοιβές πέραν των τακτικών αποδοχών), καθώς και οι κρατήσεις της περίπτωσης α' της παρ.1Α' του ίδιου άρθρου και νόμου (δηλαδή οι κρατήσεις ασφαλισμένου ίσες με το 3% επί των τακτικών αποδοχών για τους ασφαλισμένους από 1.1.1993 και εφεξής).

Ως «εισφορά» συνεπώς, η οποία μάλιστα συμψηφίζεται με άλλες επιδιώκουσες τον ίδιο ασφαλιστικό σκοπό, «εισφορές», τελεί σε εννοιολογική συνάρτηση με την καταβολή της πρόσθετης αποζημίωσης (των ΔΕΤΕ) επί των οποίων λογίζεται και η οποία, αποτελεί το δικαιοπολιτικό της θεμέλιο. Κατά συνέπεια, αφού με τον ν.4024/2011 (άρθρο 30 παρ.1) καταργήθηκε η βάση αναφοράς, δικαιολογήσεως και υπολογισμού της εισφοράς, δηλονότι η πρόσθετη αποζημίωση ΔΕΤΕ των τελωνειακών υπαλλήλων, συγκαταργήθηκε και η, σε

ποσοστό 20%, επ' αυτών «εισφορά» υπέρ ΤΕΑΔΥ του άρθρου 17 παρ. 3β' του ν.2676/1999. Για την κατά τα ανωτέρω λογική συνάφεια, «εισφοράς» υπέρ ΤΕΑΔΥ και παροχής «ΔΕΤΕ», ο νομοθέτης είναι σαφής και περιέχει αδιάσπικτη διατύπωση, ορίζουσα ότι «ειδικώς για όλους τους ασφαλισμένους του ΤΕΑΔΥ που λαμβάνουν παροχές μέσω ειδικών λογαριασμών εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού από ΔΙΒΕΕΤ και ΔΕΤΕ επιβάλλεται κράτηση ή εισφορά κατά περίπτωση επί των παροχών αυτών ως ακολούθως...». Όπως, συνεπώς, η ενδεχόμενη μείωση των τακτικών αποδοχών συνεπιφέρει κατά μαθηματικό αποτέλεσμα μείωση των υπέρ του ΤΕΑΔΥ εισφορών, κατά τον ίδιο τρόπο και η κατάργηση των πρόσθετων αποδοχών επιφέρει την κατάργηση των, επί των προσθέτων αυτών αποδοχών, εισφορών υπέρ ΤΕΑΔΥ.

15. Κατά την άποψη της μειοψηφίας που σχηματίστηκε από τις ψήφους του Προέδρου του Τμήματος Μιχαήλ Απέσσου, Αντιπροέδρου του Ν.Σ.Κ., και των Νομικών Συμβούλων Στυλιανής Χαριτάκη και Ευφροσύνης Μπερνικόλα (ψήφοι -3-):

α) Ναι μεν ο πόρος χαρακτηρίζεται από το νόμο ως «εισφορά», υπολογίζεται όμως, όχι επί των καταβαλλομένων, στους υπαλλήλους, ΔΕΤΕ, αλλά «επί του συνόλου των εισπραττομένων στα Τελωνεία ΔΕΤΕ». Συνεπώς είναι ανεξαρτημένος από την καταβολή Δ.Ε.Τ.Ε. στους εν ενεργεία τελωνειακούς υπαλλήλους και η υποχρέωση απόδοσής τους στο ΤΕΑΔΥ γεννάται ευθέως από την κρισιολογούμενη διάταξη προκειμένου να δημιουργηθεί ασφαλιστικό κεφάλαιο από το οποίο θα χορηγείται προσαύξηση επικουρικής συντάξεως. Ουσιαστικώς, δηλαδή, δεν πρόκειται για «εισφορά» των τελωνειακών υπαλλήλων, αλλά για κοινωνικό πόρο θεσπισθέντα υπέρ των τελωνειακών υπαλλήλων, ο οποίος βαρύνει τις τελωνειακές πράξεις (πρβλ. ΔΕφ.Αθ.2072/2004).

β) Η διάταξη της περιπτώσεως 3β' του άρθρου 17 του ν.2676/1999 είναι ταυτοχρόνως και ασφαλιστική, καθ' ο μέρος προβλέπει την εισφορά του πόρου και το ύψος του, και συνταξιοδοτική καθ' ο μέρος προβλέπει την εκ του ασφαλιστικού πόρου, απονομή προσαυξήσεως στην μηνιαία επικουρική σύνταξη των τελωνειακών υπαλλήλων από το ΤΕΑΔΥ, «ανάλογη με την

οικονομική δυνατότητα του κάθε ειδικού λογαριασμού». Αν ήθελε θεωρηθεί συνεπώς ότι ο πόρος υπέρ των τελωνειακών υπαλλήλων ασφαλισμένων στο ΤΕΑΔΥ καταργήθηκε, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι στη βούληση του καταργητικού, καθ' υπόθεση, νομοθέτη, ήταν και η κατάργηση της προσαυξημένης συντάξεως.

Κάτι τέτοιο όμως ουδόλως προκύπτει από το γράμμα και το σκοπό της υποτιθέμενης καταργητικής διατάξεως του άρθρου 30 παρ.1 του ν.4024/2011, της οποίας, όπως και του νόμου, αποκλειστικός σκοπός ήταν η ομογενοποίηση και η κατά ενιαίο τρόπο επαναρρύθμιση του μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων, με την κατάργηση κάθε είδους πρόσθετων αμοιβών και αποζημιώσεων θεσπισθέντων κατά Υπουργείο ή κατά υπαλληλικό κλάδο κι όχι η κατάργηση διατάξεων που θεσπίζουν αυξημένη επικουρική σύνταξη, προβλέποντας κοινωνικό πόρο για αυτό, ή η ενιαιοποίηση των ασφαλιστικών παροχών των επικουρικών συντάξεων.

Αν ήθελε κάτι τέτοιο ο νομοθέτης του ν.4024/2011 θα το όριζε ρητά ενόψει των σοβαρών συνεπειών που μια τέτοια ρύθμιση θα επέφερε τόσο στους ασφαλισμένους όσο και στα αποθεματικά κεφάλαια του ασφαλιστικού Ταμείου.

Δ. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, επί του υποβληθέντος ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα) γνωμοδότησε κατά πλειοψηφία ότι μετά την κατάργηση με το άρθρο 30 παρ.1 του ν.4024/2011 της πρόσθετης αποζημίωσης ΔΕΤΕ υπέρ των τελωνειακών υπαλλήλων, έπαυσε και η υποχρέωση καταβολής υπέρ ΤΕΑΔΥ, και ήδη ΕΤΕΑ, ποσοστού 20% επί των εισπραττομένων ΔΕΤΕ, για την καταβολή προσαυξημένης επικουρικής συντάξεως στους συνταξιούχους τελωνειακούς υπαλλήλους, που προέβλεπε το άρθρο 17 παρ.3 του ν.2676/1999, όπως η παράγραφος συμπληρώθηκε με την παρ.2 του άρθρου 45 του ν.3220/2004.

Περαιτέρω το Τμήμα, αποφάσισε ομόφωνα την, σύμφωνα με την υποπερίπτωση α', της περίπτωσης β', της παρ.2 του άρθρου 6 του

ν.3086/2002, παραπομπή του ερωτήματος στην Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ. λόγω σπουδαιότητας του ζητήματος που συνάπτεται με αυτό.

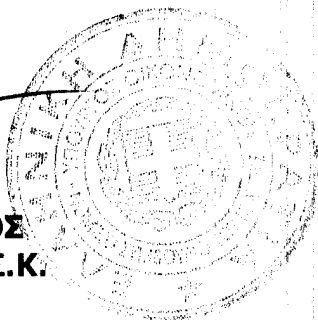
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 13/2/2014

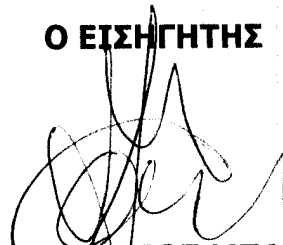
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΑΠΕΣΣΟΣ
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΑΝΟΣ
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.